

Forfatter: Heiberg, Johanne Luise

Titel: Udrag fra Et Liv gjenoplevet i Erindringen; Tredie Del. Syv Theateraar 1849 -56

Citation: Heiberg, Johanne Luise: "2. og 3. Del : 1842-56", i Heiberg, Johanne Luise: *2. og 3. Del : 1842-56*, udg. af AAGE FRIIS ; ELISABETH HUDE ; ROBERT NEIIENDAM ; JUST RAHBEK , 1944, s. 219. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-heibfr06val-shoot-idm139696434733136/facsimile.pdf> (tilgået 17. april 2024)

Anvendt udgave: 2. og 3. Del : 1842-56

kan han ikke tilgive mig." — Der er Intet, et forføngeligt Menneske tilgiver mindre, naar han har villet vinde en Anden, end at denne Anden har været uindtagelig herfor, — og Hr. Hoest behagede mig ikke hin Formiddag.

Jeg tror virkelig, at jeg i en særlig Grad har havt Øje for det Forføngelige hos Mændene, og at denne min Sans herfor har virket frastødende paa mere end En, og jeg har ofte mere mig ved at bemærke, at forføngelige Mænd altid have følt sig ubehageligt tilmode i min Nærverelse; — ligesom Mange ikke toale en Kat i den Stue, hvori de ere. Hvor ofte har jeg ikke ved slike Leiligheder sagt: „Se saa, nu er jeg atter Katten i Stuen — for ham!"

Vi vare nu alt komne et godt Stykke ind i Saisonen, og til min usigelige Glæde gik Alt vel, og Personalet lod til at være muntert og tilfreds! I den forløbne Del af Saisonen vare alt flere Stykker efter Aars Høiliggens gjensoptagne og havde gjort Lykke hos Publikum.

Sidst i Oktober opførtes et nyt Skuespil af Hertz: „Tonietta", hvori jeg udførte Titeldrollen, en Opgave, som i senere Aar er foretaget med lidet Held, misforstaaet af Fremstillerinden, og altsaa misforstaaet af Publikum.

Tonietta er en af disse i Tuschet forstokkede Naturer, der gjemmer Alt paa Bunden af sin Sjæl og derfor hellere udsætter sig for hvilken som helst feilagtig Dom om sine Handlinger end oplyser Feiltagelsen ved at modsige Anklagen, dels fordi hun ikke vil, dels fordi hun ikke kan. Hun vil ikke, fordi hun i sin stolte Sjæl ser ned med Foragt paa en Anklage, hvori hun er uskyldig; hun kan ikke, fordi den Indesluttede vaander sig ved gjennem Forsvaret at lukke op for skjulte Vidder i Dybet af sin Sjæl, af hvis Hemmelighed hun sugar det daglige Livs Næring. Hertil kommer endna, at denne Italiens Barn har gjort et Løfte til Madonna at tie, og at bryde dette Løfte er en ren Umulighed. Elskeren siger om hende i Stykket: „Hun er en lukket Spændebog, som man har Lyst til at læse." — Samme Lyst skal ikke alene hendes Tilbeder have, men det hele Publikum. Tonietta er en af de suskaldte indadvendte Roller. Tilskueren maa tro, at der i denne indesluttede, tause Sjæl bevæger sig en hel Verden af Tanker, Følelser og Lidenskaber, men som hun ikke ønsker at aabne for Nogen, og som, først ledadede, ikke vilde være til at bringe til Ro igjen — man maa paa en Gang ønske og frygte for at gjøre Bekjendtskab med dem.

Hvorved frembringer en Skuespillerinde nu denne Virkning trods den tæt tillukkede Mund, hvorfra ingen Klage, intet Forsvar giver sig Udtryk i Ord? Under hele den lange Expositionsscene, hvor Tonietta staar taus, ubevægelig og indesluttet i sig selv, gjælder det siebfikteligt at bringe Tilskueren ind i den fulde Interesse og Spænding. Men hvorved? ja, ved at